

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

N Y M B U R S K Ý

PÁBITEL

číslo 4

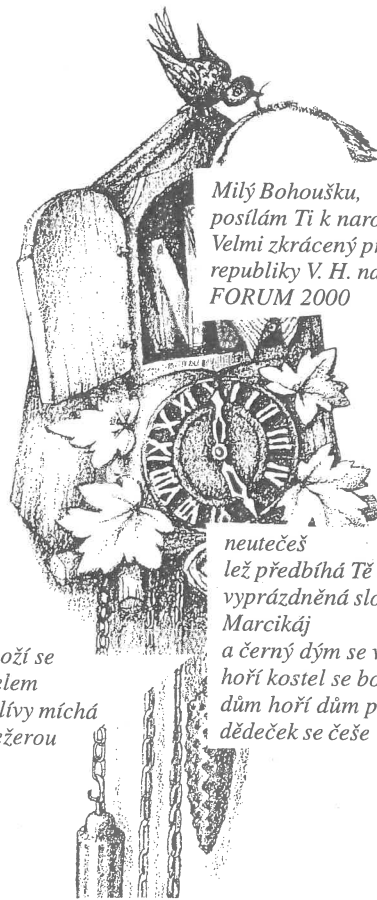
PF 2000

Přejeme Vám do nového roku s magickým číslem 2000 vše dobré, pevné zdraví, klid v rodinách, jisté zaměstnání, alespoň trochu štěstíčka a také krásné chvílky nad knihami Bohumila Hrabala.

Těšíme se na setkání s Vámi při setkáních a dalších Hrabalovských akcích. Termíny těch dvou hlavních jsou už stanoveny: Hrabalovo Kersko se uskuteční v sobotu 20. května 2000 a podzimní výroční setkání v Nymburce v sobotu 18. listopadu 2000.

absurdní divadlo

Alena Vávrová (kresba Marie Lacigová)

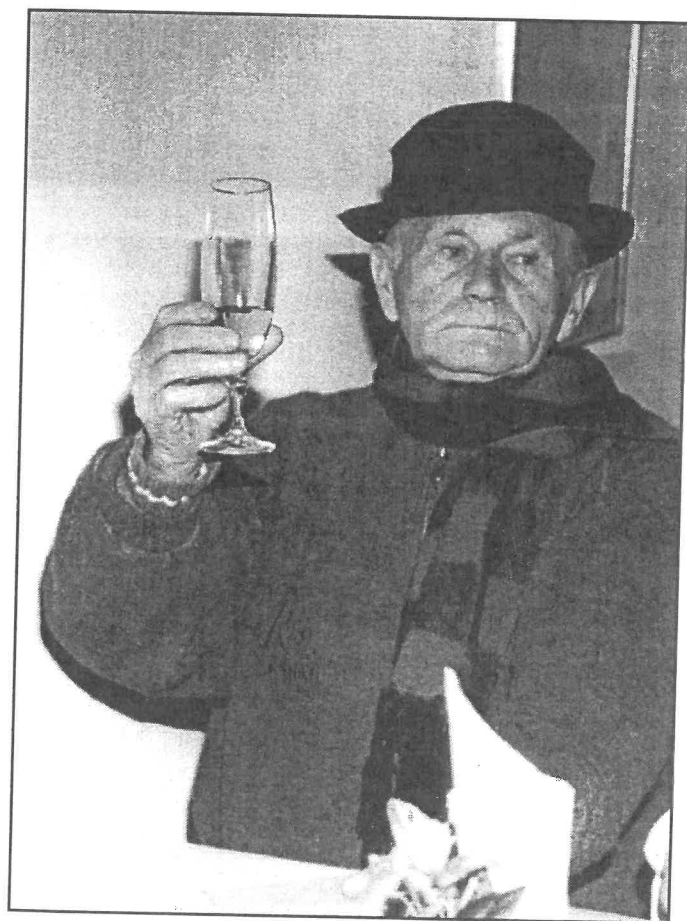

Milý Bohoušku,
posílám Ti k narozeninám:
Velmi zkrácený projev prezidenta
republiky V. H. na konferenci
FORUM 2000

neutečeš
lež předbíhá Tě mílovými kroky
vyprázdněná slova hledají
Marcikáj
a černý dým se valí neb stodola
hoří kostel se boří
dům hoří dům plápolá
dědeček se češe

vše co přemnoží se
stává se plevelem
kdo se mezi plívy míchá
prasata ho sežerou

Báseň vysmívaná
Hlava vymývaná
Bez Boha pustý dům Sůl však
nepřesolíš
Před-láskou

Vážení „Hrabalovi klubáci“!

Klub čtenářů Bohumila Hrabala oslavil v listopadu rok svého trvání. Na našem setkání jsme si řekli, že jeho vznik byl krokem osvíceným a Nymburk místem nanejvýš vhodným. Vždyť Hrabalův duch je tady přítomen a oživován. Ať už stálou expozicí v muzeu, literárním kabinetem v knihovně, místními ochotníky, kteří nastudovali zdařilé Městečko u vody, či v pivovaru, který vaří výborné Postřižinské pivo. Podařilo se vydat pěkné propagační skládačky Klubu čtenářů B. H. a muzea, na lednovém Regiontours v Brně k nim přibudou ještě další, propagující Postřižinský pivovar a Hrabalovu stezku v Kersku. Mimochodem nymburská veletržní expozice bude věnována právě velkému Pábiteli. Přijďte se podívat!

Vaše představenstvo

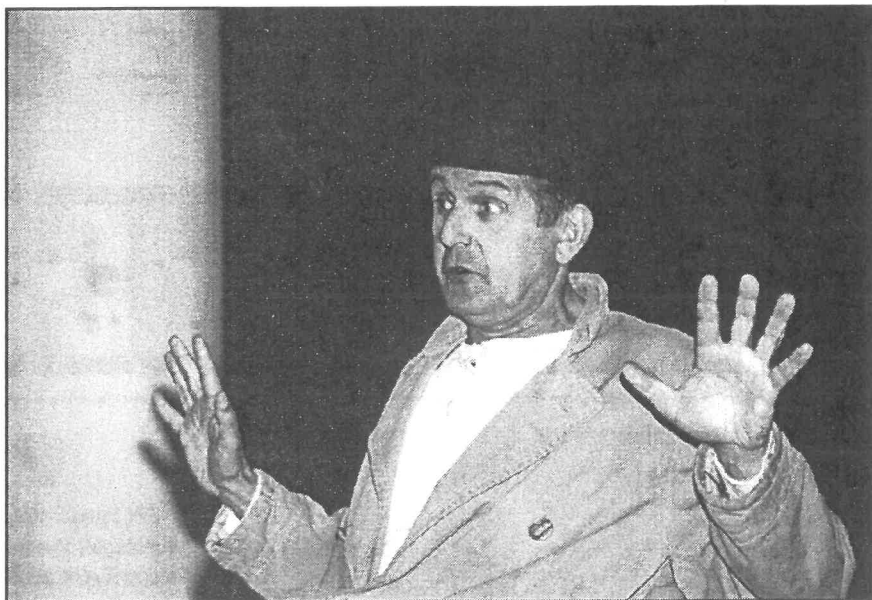
PRVNÍ VÝROČNÍ SETKÁNÍ ČLENŮ KLUBU

V sobotu 27. listopadu se v Nymburce sešli členové Klubu čtenářů Bohumila Hrabala na svém prvním výročním setkání.

V Hálkově divadle v Nymburce nejprve shlédli divadelní koláž z Hrabalovy Příliš hlučné samoty, kterou zdramatizoval a sám zahrál člen plzeňského divadla (a také člen Klubu čtenářů B. H.) Petr Drholec. V lidském, hluboce filozofickém monologu Haňti, jenž lisuje ve sklepě starého domu na pražském předměstí starý papír spolu s moudrostmi intelektuálních velikánů všech dob, se Petr Drholec naprosto věrohodně ztotožnil nejen s touto literární postavou, ale chvílemi jsme slyšeli hlas skutečného autora, viděli pod černým kloboučkem záblesk humoru v jeho laskavých očích... Bohumil Hrabal byl znovu mezi námi.

Protagonista divadla jednoho herce si za „Večerníček pro Bohumila Hrabala“ zaslouží (podle Čapkova Dr. Voštěpa) za kouzelnou Dr. amatizaci udělení titulu Dr. Holec.

Pak všichni účastníci setkání, příjemně naladěni divadlem a Postřižinským pivem, již tradičně sponzorsky věnovaným Pivovarem Nymburk, se odebrali do knihovny, aby si prohlédli velmi hezkou výstavu „Bohumil Hrabal ve výtvarné tvorbě dětí“. Připravily ji se svými žáky paní učitelky Jitka Janků a Olga Douděrová ze Základní umělecké školy Nymburk, když je inspirovaly četbou z autorových textů. A tak tu byly vystaveny vedle spisovatelových portrétů v různých technikách od koláže po malbu keramické kočky, náměty z Postřižin, a to nejen na papíře, ale například i na

Petr Drholec v Příliš hlučné samotě.

Stanislav Klos a Tomáš Mazal kují jakési pikle. Že by se chystala zase nějaká knížka?

Členové Klubu čtenářů B. H. se dobře bavili.

Fotografoval Jan Řehounek

„šátcích pro paní sládkovou“, motivy z ulic „městečka, kde se zastavil čas“ či barevné fantazie - odraz zvukomalebnosti předčítaných vět.

S velkým zájmem se setkal Literární kabinet B. H. Jeho otevřením na počátku září splnila Městská knihovna v Nymburce, při níž Klub čtenářů Bohumila Hrabala pracuje, svůj slib zřízení takové instituce. Mnozí členové využili možnosti zakoupit si nejnovější „hrabalovské“ knihy.

Přátelské posezení zorganizované pracovníci knihovny už mělo s připraveným cukrovím předvánoční atmosféru. Někteří místní pamětníci (paní Cimrová, pan Vorlíček) zavzpomínali na Bohumila Hrabala, jeho bratra Slávka, paní Marii Hrabalovou i strýce Pepina.

- řeh -

BUĎTE TAK HODNÁ, VYTÁHNĚTE ROLETY

*Jako druhý let chystáme
vzlétnout i nad Nymburk.
Buďte tak hodná, vytáhněte rolety!
Vždyť to tam vypadá
jako by tam někdo umřel.
Povětrnostní zpráva = zamračeno
až nadosmrtní.
Tak stáhněte rolety rolety všechny.
Amen.*

Pátého listopadu se v literární kavárně a knihkupectví Řehoře Samsy v pasáži U Nováků v pražské Vodičkově ulici uskutečnil křest knížky nakladatelství Triton - výboru milostné korespondence Bohumila Hrabala, „Buďte tak hodná, vytáhněte rolety!“. Křest uvedl Josef Kroutvor, s textovým úvodem seznámil přítomný editor, básník Pavel Zdražil, esej o

Hrabalových láskách přečetl Tomáš Mazal. K tomu hráli hudebníci Slávek Šup a Tomáš Klouza, ukázky z knížky četla Ester Kočičková.

„Ten příběh se mi zjevoval pomaličku, polehoučku, jako když se zdvihá mlha nad Labem. Tam v městečku na Zálabí, kde hráz lemují košaté lípy. Šlapal jsem v kulisách onoho příběhu, jedl jsem stejnými příbory a pil čaj ze stejných hrnků, o dvacet let později.

Jak šel čas, Jarmilka vzpomínala. A vyprávěla, nejprve v narázkách, poté, co jí přibývaly roky, již souvisejí, o velké lásce svého života. O vztahu s Bohumilem v době, kdy mladý pábítel zrál v Pábítele...“ napsal v předmluvě editor Pavel Zdražil.

A o tom stejném vztahu z opačné strany vyprávějí dopisy. Dopisy - bás-

ně, adresované Jarmilce.

„Jarmilo, tady máš na cestu blues, / který jsem napsal včera pro Tebe. / Nemohu s tebou jeti na Kladno, / protože mám proti očekávání / ranní službu. / Budu Tě tedy čekat / u Divadla v Kladně, / kam jede autobus z Florence. / Najdi si to v jízdním řádě. / Nashledanou se těší / Bogan B. / Domů můžeme jeti až / brigádnickým autobusem / nebo jak se nám bude chtít.“

Jsou tu však i dopisy napsané jiným ženám. Vysvětluje to v doslovu Tomáš Mazal: „Milostné příběhy se v životě Bohumila Hrabala propíleťají a přesahují. Po první lásce v roce 1936 ke krásné Jiřince Sokolové - Georgině z nymburského Zálabí se mihne poválečným Nymburkem a pivovarem vídeňáčka Viktorie Freie, je tu také ale Olinka Miková, později navazuje vztah k Jarmile Holečkové. Beznadějně se Hrabal zamilovává do krásné židovečky, Blanky Krauseové. Lásce se však nedaří, do milostného vztahu ranných 50. let vstupuje totalita doby, z doktora práv, Hrabala, se stává nádeník u peci Kladna. S hasnoucí láskou se však rodí nový Hrabalův styl. Lyrický básník se přes surrealismus dobírá „totalitního“ realismu a definitivně zůstává u prózy. Je mu 36 let, končí jedna polovina jeho života... „Zbylo mi po Tobě vrzání v mozku, dechová muzika odnikud... velkoměsto je docela malá mýtinka v pralese lásky“ - vzdychne Hrabal v roce 1951 na adresu své lásky, Blanky. A taky Jarmily? Již ale opustil město s „modrou věží“, Nymburk, rok žije v Praze, Libni, kde byl pro změnu poctěn krásnou cikánekou... topili v kamnech, dívali se do ohně. Hrabal již žil jiným životem.“

„...Svět stojí za to být prožit, jenom vždy vše dělat s láskou, s láskou dýchat vzduch, s láskou užívat co jest dopřáno zdravému tělu. Poněvadž nakonec není nic jiného na světě než láska a ten kdo ji nás učí a nám ji dává. To v životě hleděj a to dávej a nikdo ti nikdy nemůže říct: Že hřešilas?...“

Dopisy, které neměly být nikdy zveřejněny, mají zvláštní kouzlo, svébytnou poezii. V tom je knížka velmi půvabná.

- šl -

Bohumil Hrabal: Buďte tak hodná, vytáhněte rolety! (výbor z milostné korespondence), vydalo Nakladatelství Triton, Praha, 1999, náklad neuveden.

JEŠTĚ JEDNOU - V KERSKU

Bohumil Hrabal ve výtvarné tvorbě dětí

Od 3. do 30. listopadu obdivovali návštěvníci nymburské Městské knihovny v jejím předsálí zajímavou výstavu „Bohumil Hrabal ve výtvarné tvorbě dětí“. Učitelkám výtvarné výchovy na Základní umělecké škole Nymburk Olze Douděrové a Jitce Janků se podařilo své žáky sblížit s dílem velkého pábitele, předčítáním pečlivě vybraných ukázek je inspirovat k vytvoření krásných obrázků, koláží i keramických výtvorů.

Redaktor Petr Hloušek napsal v Polabských listech: „Malovali postavy z Harlekýnových miliónů, vyráběli keramické kočky, nevyčerpatelným tématem se stali přímo členové rodiny a také samotný Hrabal, který je tu v desítkách vyobrazení. Celá řada prací zachycuje malebná zákoutí Nymburka tak, jak je kouzelně popsán nalezneme v knihách pábitele, který naše město miloval. „Já bych si přál, abyste jako Hrabal prchali odkudkoli zpátky do svého Nymburka, abyste dokázali vnímat jeho krásu,“ řekl při vernisáži člen Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Jan Řehounek.

Ve vystavené kolekci jsou určitě taková díla, která by si

zasloužila zařadit do sbírek Stálé expozice Bohumila Hrabala v nymburském muzeu nebo Literárního kabinetu Bohumila Hrabala v knihovně. Prozatím však zůstane pohromadě, neboť má být nainstalována v Lesním ateliéru Kuba v Kersku při jarní akci Hrabalovo Kersko. Ta je (pro předběžnou informaci členů klubu) naplánována na sobotu 20. května 2000.

- mv -

„Co je to pro vás číst v maďarštině...“

„Co je to pro Vás číst v maďarštině...“ napsal mi Tomáš Mazal v dopise přiloženém k výtisku novin Vasárnap (Szlovákiai magyar családi magazin) ze 17. listopadu 1999. „Až si tu dvojstránku přečtete, dejte to, prosím, do Kabinetu... anebo do bot, teď je venku vlhko a tenhle Vasárnap dobře saje, nepropouští,“ dodal ještě ten známý strandista.

Nemohu sice říci, že bych maďarsky plynně četl, ale mám na to lidi. Ona dvoustránka v novinách slovenských Maďarů má titulček „Öfelsége pincére volt“, což v překladu znamená „Byl to jeho obsluhující číšník“. Pan Oldřich Matějček,

který dvacet let pracuje v pražské pivnici U Zlatého tygra, vyprávěl redaktorovi László G. Szabóvi o Bohumilu Hrabalovi. Článek je doplněn šesti fotografiemi Mistra (na vozičku v doprovodu hradní stráže, s Ludvíkem Daňkem, s Václavem

Havlem, s Václavem Havlem a Billem Clintonem, na chatě v Kersku) a dvěma snímky pana Matějčka.

Pokud by někdo zatoužil si článek přečíst, má možnost. Do bot mi ho přišlo přeci jen líto, tak jsem ho dal do Literárního kabinetu Bohumila Hrabala v Městské knihovně v Nymburce. A pokud by vám maďarština dělala potíže, požádejte Tomáše Mazala o laskavé tlumočení. - řeh -

Vážení přátelé, členové Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, čtenáři Nymburského Pábitele.

V čísle 2 Pábitele jsem si posteskl, že od vás nedostávám téměř žádné příspěvky. Pravdou je, že moje výčitka nezůstala bez odezvy. Ta však pocházela především z pera Tomáše Mazala. Ostatní zprávy jsem si zase musel napsat či nekompromisně vyžádat. Nejinak tomu bylo i při přípravě tohoto - čtvrtého čísla. I proto je o čtyři strany útlejší.

Chápu, že mnozí lidé nejsou psavci. Uvítám proto i výstřižky z regionálního tisku (ty také shromažďujeme v literárním kabinetu), drobné zprávy o tom, kde se co šustlo - jak jsem nazval pravidelnou rubriku. Nyní, po uvolnění autorských práv, začínou určitě vycházet knížky - rovněž o nich bychom rádi referovali. Ale přivítáme i osobní vzpomínky na Mistra, souvislosti s jeho rodinou, hodláme představovat „kdo je kdo v životě a dle B. Hrabala.

Těším se na vaši spolupráci. Bude-li plodná, vyjde další číslo v březnu opět na více stránkách.

Jan Řehounek, z vaší vůle šéfredaktor

NAPIŠTE NÁM, CO SE KDE DĚJE, CO VYŠLO V NOVINÁCH, CO KDE PŘIPRAVUJÍ...

V novinách Chebsko vyšel 21. září článek „Klub čtenářů Bohumila Hrabala uvítá i další členy z Chebska. Díky Aleně Vávrové informoval své čtenáře nejen o tom, že v Nymburce pracuje klub, ale také vyzývá k pomoci nově vzniklému Literárnímu kabinetu Bohumila

Hrabala: „Vítá do svých sbírek všechny knihy, časopisy, samizdaty, fotografie, noviny a další tiskoviny, v nichž se o B. Hrabalovi píše. Hledají se samizdatové časopisy Dej to dál, divadelní programy a plakáty.“

Devátého listopadu byla na panelové zdi u stanice metra Palmovka, na náměstí jež dostalo Hrabalovo jméno, odhalena „Hrabalova zed“. Na zakázku Obvodního úřadu Prahy 8 v rámci projektu Praha - Evropské město kultury 2000 na ni namalovala akademická malířka Tatiana Svatošová hrabalovské motivy - knihy, kočky, texty, psací stroj Perkeo, püllitry s pivem i samotného spisovatele. Celý projekt, který vznikl víc než rok a konečná realizace trvala třiatřicet dní, stál půl milionu korun.

Třináctého listopadu vyšel v MF Dnes článek „Hrabalův polabský kraj“. Každá zmínka v tisku o osobnosti spisovatele, jeho Nymburku, muzeu a klubu je dobrá, škoda jen, když autor, v tomto případě Luboš Palata, trošku svůj dob-

rý text zdegraduje zdánlivě nepodstatnými, ale přesto nepěknými chybami. Pominu umístění Nymburka do východního Polabí, informaci, že tu „ožívá ochotnické divadlo“, když nepřetržitě funguje od roku 1860, a muzejní spolek - ten naopak zanikl, ale nyní tu pracuje

Společnost přátel starého Nymburka, či odvážné tvrzení, že Hrabal byl znalcem místní historie a „není lepší knížka o Nymburku a okolí než jeho Historický a poetický průvodce“. Pokud by tuto literárně hezkou knížku chtěl někdo použít jako seriózní zdroj historických informací, důrazně ho varuji! Trochu silnější káva je „goticko-románská katedrála svatého Jiljí“ - tady by si měl autor zopakovat dějepis a teorii architektury. A hlavně by se měl osobně podívat na místa, o nichž pojednává, pak by nemohl napsat, že na Hrabalově náhrobku je „vytesána vztyčená paže“.

V Poděbradech proběhlo od 18 hodin v pátek 19. listopadu „dvacet čtyři hodin čtení“ jako akce k podpoře dostavby Divadla Na Kovárně v Poděbradech na zámku. Při čtení textů různých autorů se za slušného zájmu posluchačů vystříдалo sto třicet sedm lidí. „K mému překvapení a, dá se říci i zděšení, jsem četl Hrabala pouze já sám,“ konstatuje Jan Řehounek. Strhujícím způsobem inter-

pretoval „ševcovskou scénu“ z Postřížin, kdy strýc Pepin předvádí své švagrůvé - paní správcové pivovaru, co je to abnémr anobrž odnímáček, rašple neboli škrabačka anobrž struhák a při tom zalepí svému bratrovi Francinovi ruce ševcovskou smůlou anobrž obuvnickým popem, který vyrábí středisko obuvnického světa ve Vídni firma Salamander.

V anketě Lidových novin byl mezi stovkou nominovaných kandidátů na „osobnost desetiletí“ Bohumil Hrabal. V kategorii literatura zvítězil.

Nymburské muzeum chystá na březnu výstavu s názvem „Pocta Bohumilu Hrabalovi“. Obrazy Jiřího Andřleho doplní korespondence adresovaná Bohumilu Hrabalovi. - šl, řeh, br -

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel č. 4 - 5. leden 2000. Registrace OkÚ Nymburk - kult/2/98. Vydavatel: Městská knihovna v Nymburce, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel. 0325/512723. Šéfredaktor Jan Řehounek, tel. 0603/238523, redakční rada: Veronika Štůlová, Jindřiška Tučková, Alena Vávrová. Vydavatelský servis zajišťuje redakce týdeníku Polabské listy v Nymburce, tiskne Tiskárna Blecha Nymburk.

Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejně výtisky 10 Kč. Náklad 250 ks.